

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Žalostni položaj koroških Slovencev.

Vom Tal bis an die Gletscherwand
Ten deutsches Lied im Kärntnerland.
(Od dola pa do ledenikov
naj se glasi nemška pesem po
koroški dežel.)

To je najnovejša parola naših zaveznikov, nemških katoličanov. „Nemška pesem po celi koroški deželi“, ta pa ta.

Pri volitvah in kadar nas potrebujejo, tedaj vedo, da so na Koroškem še tudi Slovenci in kako dobro je tedaj tista gospoda okoli škofa poučena o krivicah, ki se gode koroškim Slovincem, a potem, ko so nas v svoje namene izkoristili, potem pa pozabijo vse in geslo jim je: „Koroško je bilo nemško, postati mora zopet nemško.“ In listi koroških nemških krščanskih socijalstov se kar skušajo z liberalnimi listi, kateri bo bolj udarjal po Slovincih, ter sploh po Slovanih. Glavni list nemških katoličanov „Kärntner Zeitung“ se pa kar v enomer baha, češ da je on najbolj nemški, ter predbaciva liberalnim listom, da ne gojijo prave nemščine.

Dolgo nismo vedeli, kaj naj o tem nemštvu sploh mislimo, a zdaj, ko je pisal njihov organ v Beljaku „Kärntner Nachrichten“ tak slavospev nemškonacionalnim pevcem, kojih geslo je „Proč od Avstrije“, ter jim na čast kar celo številko ilustriral, pa že vemo s kom se imamo čast vezati.

Dovolj žalostno je, da voditelji tega ne uvidijo — ali pa morda tudi nočejo uvideti — ali pa hočejo s prodajo slovenskega naroda služiti osebnim koristim.

Poglejmo v tržaško okolico, kako se dela tam in poglejmo na Koroško, kako spimo tukaj. Tudi na Kranjskem se mnogo dela, prirejajo se shodi itd. ali ne v korist, temveč nesrečo naroda, da bo narod valed nesrečnega razdora tako oslabil, da nikdar ne bo mogel priti na pomoč

izvenkranjskim Slovincem. To je gotovo geslo kranjskih Slovencev, ker drugače bi ne delali tako.

V tržaški okolici se prirejajo dannadan shodi in ljudstvo se trdi v narodnem boju. Kak uspeh so imeli pri letošnjih volitvah, je itak vsemu svetu znano. Na Koroškem kjer smo pa še v večji nevarnosti, pa spimo, potem se pa čudimo, ako izgubimo posest za posestjo ter nas katoliški Nemci po njih časopisih že imeujejo tatove, ako kaj pridobimo v čisto slovenskem okraju.

Vzamimo za dokaz na primer jesenske deželnozbornske volitve. Volili smo v jeseni prvičkrat v splošno kurijo. Volilcev je bilo za okraj Celovec-Velikovec okrog 26.000, od teh dobri dve tretjini Slovencev. Za ta mandat se pa Slovenci, ali bolje rečeno njih voditelji niso brigali. Še le četrti ali peti dan pred volitvijo so postavili kandidata, prej pa so priporočali — da se vzdržimo volitve v tej kuriji. In ta vzorna disciplina je naredila, da ni prišlo 15.000 Slovencev na volišče. To je en dokaz delovanja naših vzornih (?) voditeljev.

Pet dni pozneje so volile kmetijske skupine. Okraj Pliberk-Železna kaplja je itak povsem slovenski. Tu smo tudi res sijajno zmagali, ker nemška stranka sploh ni postavila nasprotnega kandidata, ter je pristaš „Stajerca“ Edelmanna, imenovan libelski advokat, kandidiral na svojo roko in poslal svojim volilcem volilni oklic, ki je pa bil tako modro sestavljen, da se mu je vse smejalo.

Vse drugače pa je bilo tudi v čisto slovenskem velikovškem okraju. Tu je kandidirala nemška ljudska stranka znanega odpadnika Tempoharja. In z agitacijo, katero so razvili Nemci, ter z denarjem, katerega so imeli na razpolago, ni čuda, da so zmagali. Kaj pa je storila slovenska stranka? Sicer ne moremo reči, da bi se ne bilo delalo, ako pa pomislimo

kako so delali Nemci v tem jim „čisto“ tujem okraju, moramo pač priznati, da smo naravnost spali. Kandidat zaspan, narod zaspan. Koliko časa smo imeli na razpolago, pa kaj se je storilo — zopet nič. Sklical se je dan pred volitvijo shod v Doberli vasi, pa še tega so nam tevtonski medvedi razgnali. Čuditi se pa moramo številu glasov, ki smo jih vzlic svoji lenobi dobili. Nemški kandidat je prodiral komaj z 19 glasovi. Ako pomislimo, kako lahkomišelnost smo izgubili ta okraj, nam postanejo oči v resnici rogne. Ravno tako so spali Slovenci v drugih okrajih in čuditi se ni treba, ako ste čuli tudi izvenkoroški Slovenci smrčanje spanje pravičnega spavajočih koroških Slovencev.

Da, žalostna nam majka.

Ta pritisk nemških liberalcev in še bolj lažljivo delovanje nemških katolikov nam bo dalo, ako se precej ne vzdramimo, gotovo zadnji sunek.

Vendar pa ne moremo trditi, da je to zlo napravil ves slovenski Korotan. O ne, gotovo ne! Poznamo jih naše vrle Korošce, ki gredo čez drn in strn za svoje pravice. Pa žalibog smo za vse premalo — odkritoarčno povem, da se skoraj sramujem povedati — razumni, kajti živimo namreč v avstrijski Hrvatski; solske razmere so take, da bi se jih sramovali Čulakafci. Časnikov, ki bi nas vzpodbujali ter učili, pa nimamo. „Mir“ piše o vsem mogočem, samo tega ne, kar bi nas narodno in gospodarsko vzpodbujalo, ter je postal tako neprebavljiv, da se je uprlo vsakemu tudi nenaobraznemu človeku čitati le čenčarije. To čuti, mislim, „Mir“ že sam, ker ga naročniki vedno bolj zapuščajo. Voditelji pa paktirajo z nam tako sovražno stranko ter nas same ponižnosti napram našim sovragom pozabljajo.

Žalostno je, ali žalibog le preveč resnično!

LISTEK.

„Nekad bilo“

M. Kožuh.

1.

Sam, samcat sem. Tukaj v samotni šele čutim, kako sem sam. V vrvenju življenja, sredi vesele, šumne družbe se nisem tega tako zavedal. In vendar sem bil tudi tamkaj tako sam. Saj je bila šla sreča od mene, tista mlada, zorna sreča. Tako natihome, neopazno je bila šla.

In zdaj sem sam . . .

Svoje delo sem bil opravil, svoje skrbi sem bil za čas odložil, in stal sem pred hišo in sem zrl tja proti zatonu. Pod mano so ležali tiho griči, holmci in dolinice v mračni senci, pred mano tam daleč pa so se vzdigali sinji vrhovi horizont objemajočih gora. Kakor bi bil slikar potegnil čez nje s svetlomodro barvo. Krvavordeči so ležali oblaki nad temi vrhovi, tupatam se je bliščal iz njih košček neba v oči mamečem zlatu zahajajočega solca. Na desni nakopičeni oblaki so se izgubljali čim dalje proti levi nad mračnimi bregovi in njih barva se je polagoma

izpreminjala v temnosivo. Višje nad horizontom pa se je njih sito-rdeča barva blažila in je pojemala in prehajala v svetlejšje nijanse, dokler ni prešla v srebrnosvetel pas na jasnem nebu, ki se je v svoji nežni modrini spenjalo nad mano. —

Solnce je bilo zašlo za onimi vrhovi, in ves zamaknjen sem bil v ta prizor pred mano. In sedaj sem se nečesa spomnil in sem še želnejše zrl tja proti zatonu; bal sem se, da mi ta prizor izgine prekmalu. In moje misli so se potapljale. — — —

„Nekad bilo, . . .“

Da, bilo je, bilo; ah, tako lepo!

Tudi je bilo solnce zašlo, tudi je bil tako krassen večer, a tam daleč, daleč za onimi vrhovi, in kakor tukaj, zrl sem tamkaj v tak bajni kras.

A takrat še nisem bil sam. Bila je še sreča pri meni, tako mlada in nežna, in lica so ji žarela kakor oblaki v poslavljajočih se solčnih žarkih.

Stala sva skupaj in sva zrla tja v svetlo daljavo. Moja roka je v blaženstvu drhtela ob njenem pasu, a njena glava je bila rahlo naslonjena ob mojo ramo. Najine misli so plavale tam daleč in so se razširjale in se izgubljale

tam v neizmernosti. In vendar so bile zopet tako blizu. Saj nisva mogla misliti nego drug na drugega.

In nalahno sem ji privzdignil glavo in sem zrl v jasne oči svoje sreče. . . .

Tako je bila blizu moja sreča, tako sem jo strastno in trdno držal in sem mislil, da me tudi ona ne izpusti iz svojega objema, da ostane pri meni. . . .

A vendar je šla od mene, tako natihome, neopazno je šla — — —

In zdaj, sem sam! Sam stojim tu pred hišo, daleč od svoje sreče, sam se naslajam ob pogledu večernega neba, ki se poslavljajo od njega zlati sploščni žarki, in moje misli se potapljajo v one čase — — —

„Nekad bilo, sedaj se spominjalo.“

Tlakomer, prorok vremena.

Poroča inženier Ferdo Lupša.

Že večkrat sem imel priložnost opazovati, kako se je naš kmetovalec znašel nad tlakomerom, zlasti sedaj ob sineni košnji, ko je vreme navadno jako nestalno, če mu erode ni

Gospica Jarmila Gerbičeva bode nastopila z arijo iz opere „Prodana nevesta“ (B. Smetana) in pesmimi „Sanje“ (A. Dvčjak) „Oči“ (Nedbal) in „Sklopala roke si“ (Gerbič). Baritonist g. dr. Gvidon Sernec poje dva samospeva: Löwe „Div“ in F. S. Vilhar: „Ukaži“.

(Operna pevka g. Jaromila Gerbičeva) je izšla iz svetovnoznane šole praškega konservatorija. Vzlic svojim mladim letom se je povzpela v svoji stroki do velike dovršenosti in takoj po prvih njenih nastopih pred odličnim češkim občinstvom so prinesli veliki praški dnevnik in strokovni listi o njej jako laskave ocene. Veselimo se, da bomo imeli priliko slišati mlado slovensko umetnico, katere ime je v naši glasbeni literaturi po njenem očetu tako dobro znano, ob priliki koncerta dne 12. t. m. tudi v Celju.

(Z občinim zanimanjem) pričakujejo posebno celjski narodni krogi nastop sina naše odlične obitelji Sernečeve, g. dr. Gvidona Serneca pri koncertu dne 12. t. m. Kdor je imel priliko slišati njegovo petje v ožjem rodbinskem krogu in kdor pozna sodbe njegovih učiteljev-mojstrov, pričakuje opravičeno, da bode njegov prvi javni nastop umetniški dogodek, ki bode zadovoljil tudi najstrožji kritiki.

(Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju) se vpisujejo učenci v prvi razred za prihodnje šolsko leto 15. julija ob 10 uri dopoldne in 16. septembra od 8. do 10. ure. Sprejemni izpiti se začnejo dne 15. julija in 16. septembra ob 11. uri dopoldne. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih staršev ali njih namestnikov in s seboj prinesiti krstni list in pa šolska spričevala.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Teharje in okolico) se je prostovoljno razpustila.

(Teharški „nemški“ župan Gorišek obsojen). Preteklo sredo je sedel pri celjskem okrajnem sodišču na zatožni klopi znani teharski „nemški“ župan Gorišek. Tožil ga je eden izmed slovenskih občanov, katerega je ta v zadnjih letih „nemški“ mož na njegovi časti kruto razžalil. Sodnik je moral Goriška, dasiravno „Nemca“, obsoditi zaradi zmerjanja vrlega slovenskega občana Gruberja z besedami: „Prokleta duša hudičeva“ in „Proklete lape“! Iz govora tožnikovega zastopnika dr. Kukovca se je podala občinstvu žalostna slika, kakšne razmere žalibog vladajo na Teharjih zadnji dve leti, odkar je na krmilu nemčurska stranka, in odkar je župan „Nemec“ Gorišek. Teharčani, taki ljudje, ki se morajo obsoditi zaradi tako neolikanega vedenja, pač ne smejo nadalje voditi usode vaše lepe, slovenske občine. Vzdrinite se in pripravite se, da pri prihodnjih volitvah za zmiraj strmoglavite nemčursko komando!

(Pozor na Dobrno!) Vse nemške sile se zadnji čas napenjajo, da bi ponemčurile to lepo slovensko občino. Ob priliki zadnjega nemškega tuljenja na shodu nemških požarnikov na Dobrni se je iztočilo 70 sodečkov s pruskim denarjem kupljenega piva, da bi se z istim potopila in zalila narodna zavest manj izobraženih ljudskih vrst med tamošnjimi Slovenci. Očlenite se torej vsi malega števila neustrašenih narodnih borilcev na Dobrni, in uprite se nemškemu podkupljanju in popačevanju! Dobrna je bila in mora biti slovenska!

(Vsem slovenskim rodoljubom!) Znano je tudi širjemu slovenskemu svetu, kako resen in nevaren je narodni položaj Slovencev na Dobrni pri Celju. Različna sredstva narodnih nasprotnikov ovirajo skoraj vsak napredek Slovenstva na Dobrni. Le z največjo težavo se vzdržuje narodni življenjski in velikih žrtv je treba, da ne obnemaga. Gotovo storijo narodni krogi na Dobrni vse, kar je mogoče, da slovenska stvar ne trpi škode, a vkljub vsem naporom nevarnost potujčenja ni odpravljena. Glavna opora, za katero se naslanja narodna stvar na Dobrni, je „Bratno društvo“, zato je pa tudi trn v peti verskim in narodnim nasprotnikom slovenskega ljudstva. Da društvo lože dosega svoj namen, preosnovalo se je letošnje leto na širji podlagi. V § 5 svojih pravil ima tudi pravico omisliti si društveno zastavo. Društvo se hoče resno lotiti dela, da pridobi potrebnih sredstev nabaviti si zastavo, okoli katere hoče zbirati vse, kar še ima na Dobrni čut za

vero in narodnost. Mnogo žrtv so doprinesli že dobrnski Slovenci za svoje narodne svetinje, zato niso v stanu iz lastne moči napraviti si svoje društvene zastave. Društveni odbor se zato obrača s ponižno prošnjo do vseh slovenskih rodoljubov, da mu pri tem delu priskočijo na pomoč. Velik je sicer narodni davek slovenskih narodnih krogov, a vendar še upajo tudi Slovenci na Dobrni, da bodo našli odprta srca in odprte roke pri svojem prizadevanju. Društvo si želi mnogo ustanovnikov — ustanovnina znaša enkrat za vselej 20 K ali v dveh obrokih po 10 K — in podpornih udov — najmanj 2 K na leto — sicer se bo pa vsak tudi najmanjši dar za zastavo hvaležno sprejel in ob koncu izkazal v slovenskih časopisih. Darovi se lahko pošiljajo na društvenega blagajnika vlč. g. Frca Kukoviča, župnika na Dobrni pri Celju, ali naravnost na „Bratno društvo“.

Odbor „Brat. društva“ na Dobrni pri Celju.

(Kresovi na planinah.) Savinska podružnica „S. P. D.“ bode pri ugodnem vremenu zažgala na Menini planini, na Medvedjaku itd. kresove v čast sv. Cirila in Metoda v soboto ob 9. uri zvečer.

(Za hmeljarje!) Zadnje dni bila sta po alanca Kittel in Kliemann pri poljedelskem ministru in pri sekojskem šefu Becku zavoljo nove postave v prid hmeljarjem. Minister je bil zelo priazen ter obljubil vse storiti, da ugodni želji posestnikov hmeljišč. Do jeseni se bode predložila postava, katera bo, ako se sprejme, za hmeljarje velike koristi.

(Shod v Šoštanj.) V Šoštanju bodo prihodnjo nedeljo govorili gg. dr. Vladimir Sernec iz Maribora, urednik Anton Korošec in poslanec Vošnjak. Udeležba obeta biti velika. Shodu želimo najlepšega uspeha. Slovenci se giblamo.

(Narodno gibanje v Konjicah.) Z veseljem opazujemo, da se je zadnji čas tudi v Konjicah, tem do sedaj nemčurskem gnjezdu, začelo živahno narodno gibanje. Na drugem mestu sporočamo o veselici tamošnjega novega bralnega društva, katera se bode vršila prihodnjo nedeljo. Omenjamo, da bode ob tej priliki govoril o našem gospodarstvenem položaju dr. Vekoslav Kukovec iz Celja. Pričakujemo, da bodo ta dan Slovenci iz Konjic in okolice s svojo ogromno udeležbo jasno dokazali svojo narodno čilost in žilavost.

(Slovenci iz Konjic in okolice!) Novoustanovljeno društvo za konjiški okraj priredi v nedeljo, dne 5. julija 1903 veliko ljudsko veselico in slavnostno otvoritev na dvoru „Narodnega doma“ v Konjicah. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 40 vin. Dolžnost vsakega Slovenca iz Konjic in okolice je, se udeležiti te ustanovne slavnosti in pokazati mlademu društvu, da mu želimo najboljših uspehov pri njegovem delovanju. Novo bralno društvo, h kateremu lahko vsak pristopi valed zelo nizkih prispevkov, se je ustanovilo kot izobraževalno društvo v pravem pomenu besede. Svojim članom potom časopisov in knjižnice ne le koristnega berila, ampak ono hoče s poljudnimi predavanji iz gospodarske stroke, iz zgodovine naravoslovja itd., z govori o važnejših vprašanjih Slovencev svoje člane izobraževati ter obuditi v njih narodno zavest in narodni ponos. A ne le izobrazbe, katera bo vsakemu članu zelo koristila, ker se bo vsak naučil marsikaj glede na izboljšanje svojega gospodarstva, ker bo vsak spoznaval razmere, v katerih živimo, zakaj so dandanašnji tako žalostne razmere in kako je mogoče te zboljšati, ne le izobrazbe bo nudilo društvo, ampak tudi poštene zabave, katere bo združevalo z predavanji in govori, kakor veselice s petjem in godbo, gledališke igre itd., tako, da bo vsak imel dvojni dobiček: naučil se bo marsikaj za življenje koristnega, obenem pa se tudi razvedril pri poštenu zabavi po napornem delu. Društvo misli tudi prirejati izlete, spojene s predavanji in veselici v okolici in tako pripomoči istim, katerim ni mogoče se v Konjicah udeležiti društvenih prireditev, istim doma pristovati. Lep program si je začrtalo bralno društvo in ta program je tudi zastopan na ustanovni slavnosti; poleg govorov in deklamacij se bo vsak razveseljeval ob petju, godbi, ob dobrih srečolova in šaloh, katere povzroči šaljiva

pošta. Društvo, katero ima tako lepe cilje in katero si je izbralo edino prava sredstva za dosego svojih ciljev, mora vsak zaveden Slovenec, bodisi kmet ali izobraženec, gmotno in duševno podpirati. Vsak, kdor vé, kako je potrebno tako društvo za Konjice in okolico, bo gotovo pohitel v nedeljo v „Narodni dom“, kjer se mu bo nudilo koristnega s prijetnim, kjer bomo pokazali našim nasprotnikom, da Slovenci nastopamo složno, brez razlike stanov in mnogoštevilno pod okriljem društva, katerega program izraža geslo: „V slogi je moč, v delu je rešitev (slovenskega naroda)!“ Na veselo svidenje v nedeljo v Konjicah!

(Nemškutarstvo v Loki pri Zidanem mostu.) Pred nekaj meseci smo objavili bridko pritožbo zoper sramotno nemškutarjenje pri požarni brambi v Loki pri Zidanem mostu. Obžalovanja vredni, od nemčurjev zapeljani načelnik Gamšek, bode menda rajši pretrpel, da se ga bodo vsi pošteni ljudje začeli ogibati valed podpiranja nemškutarstva z njegove strani, nego da bi izprevidel svojo zmoto in nemudoma šel kot nepopoljšljiv častilec propadajočega nemštva v davno zasluženi pokoj. Vrli slovenski možje in mladeniči iz lepe narodne Loke postavite se na lastne noge, zahtevajte izstop vaše požarne brambe iz nemške zaveze in pristop k zavezni slovenskih požarnih bram! Kdor pravi, da bode imeli valed tega le samo en krajcar škode, ta laže, vi pa, če bode postali zopet zvesti narodnjaki, bode ob enem rešili narodno čast nekdanj narodno tako zavedne slovenske Loke.

(Trbovlje in Hrastnik.) Prihajajo nam vse se nove, da sta se znamenita rudniška kraja Trbovlje in Hrastnik v zadnjem času v narodnem oziru popolnoma prenovila. Slovensko delavstvo se začneja z navdušenjem zavodati svoje narodnosti, in se krepko bori za zmago slovenskih pravic nasproti nemčurskim delodajalcem in drugim narodnim nasprotnikom. V Hrastniku je ob priliki zadnjega velikega slovenskega shoda ravnatelj nekega nemškega podjetja iz službe odpustil tri slovenske delavce, ker so razobesili slovenske trobojnice. Še isti dan prišlo je pa 300 slovenskih tovarišev teh treh odpuščenih delavcev k nemškemu ravnatelju ter odločno zahtevalo, da takoj sprejme nazaj vse tri odpuščene delavce, ker v nasprotnem slučaju vsi zapustijo delo. In nemški ravnatelj se je premislil ter jim — takoj ugodil. Tako se nastopa! Čast slovenskemu delavstvu v Hrastniku in Trbovljah.

(Sv. Lenart v Slov. gor.) Naše zdravstvene razmere. Naš trg je v zdravstvenem oziru na nizki stopinji. Kanalizacija zloglasnega Mravlaka je tako nedostopna, da moraš včasih bežati, ako nočeš, da te ne zadušni smrad. Lahko opaziš v trgu polno nepokrito grednico in sicer tik ceste. — V trgu je samo eden javni studenec, ki daje vodo skoro vsem tržanom. Grozno ostudno in gabljivo je, ko vidiš velike in male pse se poditi vsaki dan okoli studenca, ki proti studencu vzdigajo noge. Včasih stoji pri vodnjaku veliko vprežene živine — ko odidejo vozovi, vidiš mlake. Ni menda treba omeniti, kam ta voda odteče. Naša sicer zelo občutljiva občina ne zgane niti prsta v odstranitev zdravju škodljivih razmer. Glavni kanal našega trga se izliva po jako zanemarjeni strugi v potok Velka ravno pri mostu. — Tu pere celi trg, stranišče pri zgornjem mlinu je z Velko napeljavano, pri mostu stoji vedno voda, ker je nekaj korakov spodaj jez. Ne daleč od mosta je celo leto veliki kup Sedminekovega gnoja. O dežju pošlje ta gnoj svoje smrdljive in strupene anovi v Velko. A čujte in strmite. Ravno pri mostu je medar Auhl jemal led za svojo medico, katero pripelje na vsak sejem in na vsako cerkevno slavnost po vseh Slov. gorah. Vprašamo si, mariborsko glavarstvo, jeli medica, ki se hladi s takim ledom zdrava pijača osobito za otroke? Škandal.

(Okrajna posojilnica v Ljutomeru) je z letom 1902 dovršila svoje 31. uroavno leto. Prejemki v tem letu so znašali K 370.677.14 izdatki pa K 356.103.10 toraj celi promet K 726.780.24, tedaj K 148.755.79 več kakor leta 1901. Članov je pristopilo 60, izstopilo pa 53 in je ostalo koncem leta 1902 tedaj 817 zadrušnjikov. Deležev se je vplačalo K 5063.02, izplačalo pa K 7094.42 in so znašali koncem leta 1902 zadružni deleži

K 547.311.71. — Zadržnikom se je izposodilo K 122.280 —, povrnilo pa se je K 76.248 —, ter so znašala koncem leta 1902 posojila K 595.863 —. Čisti dobiček je znašal K 6026.28, od katerega se je vsled sklepa občnega zbora djal v meščansko-šolski ustanovni fond znesek K 3000 —, ostanek K 3026.28 pa se pridene rezervnemu zakladu, kateri je znašal koncem leta 1902 K 82657.12 in je narasel tedaj na K 85.683.40. Posebna rezerva je znašala koncem leta 1902 K 3211.31, meščansko-šolski ustanovni fond pa K 2409.81 in znaša z dotacijo iz lanskega čistega dobička skupaj sedaj K 5409.81. Posojilnica je član „Zveze“ slovenskih posojilnic v Celju.

(„Ringove“ razglednice.) — Trije pogrebi. — V meglenem jutru se pomika čuden spreved proti pokopališču za ubožce. Bosonog deček s križem gre spredaj in drugi z gorečo svetilko stopa mraza se tresoč poleg prvega. Dva nedorasla mladeniča nosita iz sirovih desk zbito krsto in in za njima sledi brezglasno pet ali šest žalostnih človeških postav, mož in žensk v delavski obleki. — Od zgodnjega jutra se sliši zvonjenje z Miklavškega hriba v mesto in ob 3 uri popoldne se oglašajo zvonovi vseh cerkva in cerkvic in spremljajo z žalobnimi glasovi celo reko ljudstva, ki se vije po graški cesti skozi Gaberje na slovensko pokopališče. Za krsto stopa opat z infulo, v sredi vse svetne in samostanske duhovščine. Odlični rojaki v meščanski obleki in moleče množice v ljudski noši zaključujejo spreved. Tako pokopljejo bogatega ali uglednega Slovenca. — Ob petih zvečer se oglašajo v molu zvonjenje nemške cerkve, ki se malo težko združijo z durnovimi akordi stolnice. Preko glavnega trga med množico gledalcev se pelje spremljan z glasovi godbe, z venci in črno-rdeče-rumenimi trakovi ozaljšani mrtvaški voz proti „Ringstrasse“, a slede mu gospodje v črni in elegantne dame. Pred železniškim vtiakom čakajo vozovi za žalujoče, ki so bili umrlemu najbližji, da jih popeljejo na pokopališče v Čretn, medtem ko se drugi vračajo domov. Tako pokopujejo Nemce.

Turistična piama.

1

Turistika ali hriboštvo je pri nas Slovencih še v povojih. Zadnja desetletja se je sicer marsikaj storilo, da se taisto v naših pokrajinah povzdigne na višjo stopinjo, in moramo reči, da se je doseglo precej.

Tiho a vztrajno deluje „Slovensko planinsko društvo“, kateremu se imamo mnogo zahvaliti; ono je razkrilo turističnemu svetu naravne krasote našega milega domovja, ono je po svojih skromnih močeh olajšalo potovanje po naših gorah ter je privabljalo tujce-popotnike v naše planine in s tem gospodarsko ojačevalo prebivalstvo planinskih krajev.

Sicer bi to velevažno društvo še marsikaj storilo v ravnokar označenem zmislu, ako bi bilo gmočno boljše podprto. Lahko je n. pr. „D. u. O. A. V.“ delovati, ker ima na razpolago na tisoče in tisoče kron. Leta 1902 je to veliko društvo, katerega podružnice so povsod, kjer se govori nemščina, imelo dohodkov 367.160.81 mark, v tem, ko so bili dohodki „S. P. D.“ samo 27.014.02 K. Kolika razlika! Toda pustimo te številke na stran, čeravno so zelo poučne, ter si ogledimo nekoliko narodno-gospodarsko važnost planinskih društev.

Pripoznati mora vsakdo, da čimveč tujcev pride v kak kraj — bodisi, da je bivanje v istem daljše ali krajše dobe — je to za prebivalce kraja v gmočnem oziru koristno. Vsakdo pusti več ali manj denarja v kraju, kjer je bival. To spoznavajo zlasti naši sosedi, ki se trudijo na vse mogoče načine, privabljati v svoja bivališča tujce, naj so ti turisti, izletniki ali letoviščarji. Pri nas pa se ta stroka zelo, zelo zanemara, kar nam je v veliko izgubo na narodno-gospodarskem polju.

Po listih vseh mogočih jezikov delajo Nemci reklamo za svoje pokrajine in mi Slovenci spimo ter čakamo, če se slučajno zgleda ta ali oni malodenaren meščan, ki bi hotel bivati v naših sicer prekrasnih krajih.

Bogatini pa, kateri bi marsikaj srebrnjak lahko izpustili izpod palca, ti pa se ne brigajo

za naše pokrajine, ker nimamo moderno urejenih letovišč — in kar je glavni vzrok — ker ne vedo za lepe naše kraje.

Reklame ni! V pesmih, v spisih in člankih hvalimo krasoto zemlje slovenske in se navdušujemo za isto, a o tem tujem, t. j. narodom nemškemu, angleškemu, francoskemu, laškemu itd. ne pride na uho.

Dandanes pa ideali nimajo več tiste privlačne sile, kakor so jo imeli v dobrih starih časih, treba je praktičnosti.

Marsikdo bo znabit, dejati, kaj nam treba tujcev, saj tako tud živimo brez njih. Dobro, prijatelj, toda tujci pripadajo v kraje, kjer bivajo, denar in s tem zboljšanje blagostanja. Če bi naše planinske krasote imeli Tirolci ali Švicarji, bi si iz njih kovali rumenjake, a mi —! Žalostna primera!

Leta 1899 bilo je na Švicarskem na deželi 1896 hotelov za tujce, od katerih je bila dobra polovica otvorene le v sezoni t. j. v mesecih julij, avgust in september. Tujcev je prišlo isto leto čez 2 in pol milijona, t. j. približno toliko, kolikor šteje vsa Švica prebivalcev. Pustili so pa ti ljudje najmanj 200 (dvesto) milijonov frankov v deželi. Ali ni to lepa vsota? Švica živi od tujcev.

Ako bi se za naše pokrajine delala ziste matična reklama, bi se pa tudi mi lahko ponašali z velikim prometom tujcev in marsikatera krona več bi žvenkljala v žepu prebivalcev slovenskih planin.

Samo tanzanje ne pomaga nič, treba je delati!

Druge slovenske novice.

(Pravniški izlet v Devin.) Dne 28 in 29. junija t. l. se je vršil v Devinu ob veliki udeležbi shod slovenskih pravnikov. Društvo „Pravnik“ je lahko res zadovoljno s svojimi vsakoletnimi izleti. Izmed celjskih pravnikov sta se izleta udeležila gg. poslanca dr. Dačko in dr. Hrašovec.

(Izpitni na goriški gimnaziji.) Na goriški gimnaziji so bili v letošnjem letu učni uspehi zelo žalostni. Izmed 481 dijakov je bilo 247 Slovencev, 23% vseh dijakov je propadlo. Ker jih je mnogo med letom izstopilo, računi se da 38% vseh dijakov ni izdelalo to leto svojih študij. To je zelo žalosten uspeh. Pravijo, da je deloma vzrok prevelika strogost profesorjev, zlasti slovenskih. Na nemških gimnazijah pa nemški profesorji stlačijo vse krete do osme šole in ti preplavljajo potem kot uradniki naše slovenske dežele.

(Prešernova slavnost.) Dne 5. julija t. l. se bo vršila v Ljubljani veselica v korist spomeniku največjega slovenskega pesnika Prešerna. Slovenci iz vseh dežel se udeležijo tega veličastnega praznika.

(Slovenski porotniki v Gorici.) Tudi v Gorici se kršijo pravice slovenskega jezika pri porotnih sodiščih. Toda tamošnji Slovenci so odločnejši močje nego naši popustljivi Štajarci v Celju in v Mariboru, ki kot porotniki kakor ovce mirno delajo nepotrebne poklone nemškemu jeziku. Goriški porotniki so sklenili odstraniti se od obravnav, če se ne bode z njimi kot Slovenci človeško postopalo.

Društveno gibanje.

(„Delavsko podporno društvo v Celju“) vabi na ljudsko veselico, ki jo priredi o priliki izleta v Šmartno v Rožni dolini v nedeljo, dne 5. julija s sodelovanjem celjske narodne godbe in Rožnodolskega pevskega zbora. Spored: 1. Skupni odhod iz „Narodnega doma“ ob 2 uri popoldne. 2. Koncert na prostem pri gostilni g. Črepinška, po domače „pri Poharon“, ob 4 uri popoldne; sodelujeta pevski zbor „Rožnodolskega pevskega društva“ in pevski zbor „Delavskega podpornega društva“. 3. Prosta zabava z raznimi ljudskimi igrami. 4. Ples. Vstopnina prosta. V slučaju neugodnega vremena se preloži izlet na dan 19. julija.

Dopisi.

Dobrna. Gotovo dovolite, g. urednik, da Vam kot tih in nepristransk opazovalec dobr-

skih razmer popišem par zanimivosti iz Dobrne. Večkrat sem že bil v dobrnskih toplicah in znane so mi budotne narodnostne razmere do dobrega. Veseli me napredek slovenskega ljudstva, posebnost pa še v tako nevarnosti potaj-splah, posebnost pa še v tako nevarnosti potaj-čenja izpostavljenem kraju kakor je Dobrna.

V zadnjem času je bilo dvoje veselice ra Dobrni. Dne 7. junija t. l. so imeli nemške po-žarne breme celjskega okraja svoj „Feuerwehr-berikstag“, teden dni pozneje pa je „Bräun-erndtvo“ imelo svojo slavnost s petjem govori in gledališko igrjo. Zanimalo me je in povedal sem si oboje, da si tako kže napravim svojo sodbo. Zanimal bo pa morda tudi druge raz-ložek med obema, zato ga hočem popisati.

Dne 7. junija je frakfurtarska zastava po-čila pogled po Dobrni, v plav opani iz dobrotni perjem okrašen nemški požarniki so se potirali lah z glasnim „hail“, čopna godba v gori-laznim prostoru izdajala potnavačn pesem „Wacht am Rhein“ se je razlegala in Dobrni. Vaje so bile med aršijah godba. Nočem si pripisati pravice kakor godba, da že lahko rečem, da sem videl 2. tople. Razen se je dobrnskim požarnikom, da ne vedo, kaj o veseljem, ampak s prikrito nevoljo, da je na-zadnje načelnik dobrnskih požarnikov pbe-kočja, bodi omenjen mimogrede, „hail“, vsem pa je bilo nepopisno in nepriznati, kaj se v nemškem hotelu „Savia“ kraski, vsem rodu in kvi slovenstvo, moža je, da je sam iz Dobrne, ampak tudi od drug v senci frakfurtarske zastave, pad geslo „Wacht am Rhein“, bili so za lestvo, po kateri je dne 7. junija nemštvo plezalo pa vsem, ali so v to, da pomagajo povzdigniti veličastno črvtogo neiskuststva na Dobrni.

Kako vse drugače se je postopila, teden dni pozneje slovenska narodna Dobrna, Mirno, do-stojno in čikano se je odnašalo slovensko, ljud-stvo, da ga je bilo veselje gledati. Bil sem sber-tudi lani enkrat pri neki slovenski veselici na Dobrni, a s posebnim zadovoljstvom moram po-vdarjati velik napredek od lanskega leta. Kako živahno, s kakim veseljem, s kakim povostjo se je pelo in igralo, se da laže gledati kakor po-pisovati. Bil je občni zbor „Dekliške zveze“ ob-ensem, zato tudi razven slavnostnega govornika ni nihče jasno nastopil razven domačih deklet. Dekleta imela so svoj dan in nihče jim ne za-meri, če so ponosne nanj. Z zanimanjem je vse poslušalo zastopnico deklet, ko je govorila o na-menu dekliške zveze, o njenih bojih in zmegah. Tako govori prepričano narodno srce slovenskega dekleta. Vsa čast ji! Ljubke pesmice — letos že troglasno — povedale so nam, da se tukaj zabava slovenski rod, zakaj tako mično se gla-sijo samo slovenske pesmi. Iz igra „Lurška pe-sarica“! Marsikatero oko se je solzilo pri po-gledu krasne igre in dovršene predstave. Da mi ne bo nihče očital pristranosti, navedem rajši sodbo Nemca-topličarja, ki je videl gledališča v Gradcu, na Dunaju in drugod, in ki zna toliko hrvatski in slovenski, da je glavne reči razumel. Rekel mi je: „Nikdar bi ne verjel, ko bi ne videl na lastne oči, da to zmorejo navadna dekleta; bila je pred leti v dobrnskih toplicah nemška gledal družba, a visoko jo nadkričujejo takmetna dekleta.“ — Slavnostni govornik je v vznešenih besedah govoril o velikem pomenu pravih na-rodnih slavnosti. Tudi nesprotniki so slisali mar-sikatero resnično. — Sklepam: Slovencem je častitati na izvrstnem uspehu. Pokazal so, kaj zmore veselje in navdušenje za narodno stvar, med tem, ko se je videlo pri požarnikih, da jim stvar ne gre od arca. Kako tudi! Slovenska vest se jim je oglašala, ko so videli, kako morajo po-magati pri tem, da se nekele nemška moč ne Spodnjem Štajarskem. Žalostna resnica! Kdaj zasije nekaterim luč spoznavja?

Opazovalec.

Iz Hrastnika. Mi veljamo... Izlet trboveljskega tamburaškega društva pod vodstvom g. Fr. Paulha se je izpremenil v lepo narodno slavlje. Okrog 1500 ljudi se je zbralo, da počaste pričakovane goste. Prostor v gostilni g. Roža so bili prenapolnjeni; znanj je stala velikanstva množica vrlih premogateljev. Z narekljivim navdušenjem, z burnimi „haili“, kvi je potrdilo ljudstvo prihajajoče Dolauce. Na treh vseh.

ki so bili okrašeni z nebrojnimi narodnimi zastavicami, so se pripeljali. Na prvem vozu pa je plapolala nad narodnjaki velika trobojnica...

Gledali smo ta prizor z rastočo radostjo, ki nam je napolnjevala prsi z upi v boljšo bodočnost. Če se prično po drugih krajih zavedati tako kakor v Hrastniku, tedaj nam je pričakovati sigurno lepših časov, srečnejše dobe. Smelo smemo zreti v bližnjo prihodnost in razmere nas ne dobe nepripravljenih. Gledal sem že narodne veselice ob mejah in v srcu naše domovine, videl sem navdušenje za našo stvar, a nikjer nisem zapazil take zavednosti med preprostim ljudstvom. Tamburaši so udarjali krepko narodne pesmi, katerim je ljudstvo glasno pritrjevalo. Pevci so peli naše himne in rudarji so jih slušali odkriti. V raku pa je zapel ves narod „Hej Slovani“, in zvoki te himne so se razlegali izpod zelene lipe tja do vrta, kjer so imeli naši nemčurji svojo „velikansko veselico“, ki pa je bila bolj podobna sedmini. Zbralo se jih je — 21. Med njimi smo zapazili i našega madžarskega zdravnika dr. Marcusa, a kojemu najnujnejše svetujemo, da naj miruje. Isto si naj zapomni tudi neka gospa učiteljica. Na druge, kakor so Kitajec z dolgimi brki, Jur in Dolfek, se niti ne oziramo, ker niso tega vredni. Sramota jim! No, malo število 21 jih je rešilo. Da bi se jih zbralo več, da bi prišli kakšni Celjani, bi se razpršili koj, to jim rečemo!

Toda slovenska veselica je bila v resnici impozantna. Vsa čast rudarjem, katerim kličemo: na svidenje v kratkem! Naj ne opuste sedanjega nastopanja in pred vsem ne dajte se terorizirati! Svojim sodrugom, godcem, pa povejte, da ni prav, da so se dali premotiti.

Slišimo, da se že govori o novem pevskem društvu in g. učitelj M. Roš je obljubil prevzeti vodstvo. Bodite pa pri tem vztrajni! Ustanovite si i bralno društvo v Hrastniku, nabavite si časopisov ter glejte, da bodo tudi nas domače tamburice spominjale na naše nesrečne brate Hrvate... O vsem prašajte za svet župana, ki vam bo gotovo prav svetoval.

Mir se splošno ni kalil, izvzemši, da so bili iz nekaterih gostiln „Nemci“ vrženi.

Rudarji, drugo nedeljo imate shod v narodni Roševi gostilni. Pridite vsi še v večjem številu, vsaj nas posetijo ob ti priliki radeški tamburaši. Torej vsi na shod z narodnimi znaki!

V soboto se žge na Mrzlici kres in umetalen ogenj na čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Zabava bo prijetna! Na ta dan razobesite raz hiš po vsem Hrastniku trobojnice! Hočemo paziti, kje se to ne zgodi!

Zaključjem: Živeli vrli narodni rudarji, proč s takimi posili-nemci, kakršni so vaši uradniki v večin! Proč s samonemškimi napisi pri premogokopu in tovarnah! „Nemci“, vi se pa le čuvajte. Mi vatajamo in vas je — strah... —?

Gradec. (Izkaz daril, došlih „Pod pornemu društvu zaslovenske visokošolce v Gradcu.“) — V šolskem letu 1902/3 so do začetka II. semestra poslali imenovanemu društvu podpore: Slavna hranilnica in posojilnica v Celju 1660 K; sl. hranilno in posojilno društvo na Ptaju 1196 K, neimenovani Nemec v Gradcu 80 K, sl. posojilnica v Mariboru 80 K in slavna posojilnica v Brežicah 60 K; g. Ivan Vavpotič, slikar v Novem mestu (kot donesek veselice in razstave njegovih slik 55 K; slavna kmetijska posojilnica na Vrhniki 50 K; g. dr. Josip Starč, o. kr. finančni konc. v Ljubljani (prvo polovico ustanovnine) 50 K; g. Anton pl. Sušič, o. kr. polkovnik v p. v Celju, 40 K; g. dr. Miroslav Ploj, o. kr. dvorni svetnik na Dunaju, 40 K; slavna posojilnica v Ormožu 30 K; slavna posojilnica v Radovljici 25 K; g. Aleka Hadovernik, o. kr. notar v Kostanjevici, 20 K; g. dr. Josip Georg, o. kr. odvetnik v Šmarju pri Jelšah, 20 K; slav. mestni občinski urad v Idriji 20 K; g. Oton Ploj, o. kr. notar v Gor. Radgoni, 20 K; nadalje so darovale po 20 K: slavna posojilnica v Dolu pri Hrastniku, v Framu, v Konjicah, v Ormožu, v Gor. Radgoni, v Ribnici in na Vranskem; dalje so poslali gg. Simon Rutar, o. kr. gimnazijaki profesor v Ljubljani, dr. Karol Schmidinger, o. kr. notar v Ljubljani in dr. J. Sterger, o. in kr. nadstabni

zdravnik v Gradcu, vsak po 20 K; prevzvišeni g. dr. Mihael Napotnik, knez in škof v Mariboru, 15 K; g. Josip Rotner, o. kr. dež. sodni svetnik na Vranskem, 15 K. (Konec prih.)

Narodno-gospodarske novice.

Naše skušnje v sadjereji.

(Konec.)

Dalje so tudi različna mnenja, na kateri strani drevesa naj se vsadi kol, ki naj pomaga drevo ravno pokencu držati. Nekateri pravijo, da naj bo od vetra nasprotni strani, da veter drevesa ne trga od kola, temuč ga le pritiska k njemu. Drugi trde, da naj bode kol na oni strani drevesa, odkoder solnce in veter najhuje pritiskata, kar povzroča bolezen, „pereči ogenj“ imenovano. Nekateri svetujejo kol nizek, da seže le do krone drevesa, drugi pa so prepričani, da ob koncu in privezi takega kola sneg in veter drevo najpogostje ulomita, zato priporočajo kol močan in dolg, da seže nad vrh drevesa, ter je pri kroni močno, više gori pa vrh še nekoliko slabeje privezan. Za privezovanje služi najbolje kakšen motvoz, vrstica ali trta nista na mestu, še boljši od motvoza pa je lipovo ličje, katero naj bi bilo tudi v prodajalnah za dobiti.

Vendar to le mimogrede. Sedaj pa še zopet nekaj besed o prej imenovanem izboru sadnega drevja. Da se v tem ne more našemu kmetu šteti kaj v greh lahko dokažemo. Kadar je on šel svoje „divjake“ cepit, vzel je navadno cepič z bližnjega drevesa, ker tudi ni znal za drugega, meneč ako velja to drevo, bo še ono. Tako se je zarejalo pred kakimi 30 in še več leti le po par vrst sadnega drevja. Ščasoma so ljudje začeli poskušati dobivati plemenitejše vrste drevja od kakih graščin, istotako cepiče, katere so včasih celo ukradli, samo da so si drevje zboljšali. Pozneje se je šele pozvedelo, kje in kako dobiti raznih dreves, o vrsti kakšne so, se še pa ni nič govorilo. Šele pred kakimi 20 leti so jeli posamezni dobivati drevesa, nekaj od „Ces. Rudolfovega sadjerejskega društva“ v Šentjurju nekaj pa od slav. „Kmetijske družbe“ v Ljubljani. Da bi od naše kmetijske družbe iz Gradca ali morda iz drevesnice „sadjerejske šole“ v Mariboru kdo kaj dobil, nam ni znano, pač pa smo slišali od drugih, da je ondi že bila cena kaj visoka, niti se je kaj pozvedelo, ali, kedaj in kakšnih dreves bi bilo za dobiti. Vsaj v slovenskih listih nam ni bilo znano kakšno tako oznanilo.

Kar se tiče izbiranja raznih vrst drevja, naj povem še sledečo izkušnjo. Ko smo naročevali prej imenovana drevesa iz Št. Jurja in Ljubljane, prosili smo vselej za nekaj hrusek moštnic ali tudi tepk zraven. Pa teh dobili smo le malo, ker se nam je odgovorilo, da jih ni več za oddati. Prosili smo s prepričanjem, ako naša zemljišča radostno zasadiš s plemenitim moštnatim drevjem, da smo storili sebi in svojim za poznejše čase kaj dobro delo, ker smo poskrbeli svoji družini za pijačo, katera našega kmeta skoraj vsako leto veliko stane. Toda ker se pri najboljši volji to ni dalo storiti, morali smo se zadovoljiti s tem, kar smo dobili. Glede jablan pa se nam je navadno poslalo, kakor smo se prepričali, kaj izbranih vrst, katere smo in bomo pridno razširjali.

To vse smo hoteli razjasniti z ozirom na našo predavanje g. B., katero se nam je zdelo strogo z ozirom na nevednost naših sadjarjev, prav enostrensko pa z ozirom na grajo našega delovanja od one strani, od katere mi pohorski kmetje še prav nič nismo dobili. Ko bi slavni deželni odbor in kmet. družba naša nas že kedaj obdarovala s kakšno uslugo ali podporo, kar je gotovo njen delokrog, radi prenesemo tudi kaj graje, ako smo je slednega vredni. Tako smo pa že od nekdaj morali hoditi lastno samotno pot, brez uka, brez sodelovanja, torej za sedaj odklanjamo tudi vsako trpko besedo.

G. učitelj B. obljubil nam je tudi, da nas bo od sedaj pogostje obiskal. Srčno ga pozdravljamo! Toda če tudi nam je ljub že samo s poukom, stokrat ljubši bi nam še bil, ako bi k pouku mogel nam pomagati tudi z dejanjem, kar bi se zgodilo, ko bi slavna o. kr. kmetijska

družba ga tudi podprla s sredstvi, po katerih se bi njegova teorija dala v najkrajšem času uresničiti. Oskrbela naj bi nam po ceni zaželjenega sadnega drevja, da bi ga z malimi stroški mogli že koj prihodnjo spomlad dobiti, potem pa še zraven natančen navod, kje in kako ga saditi in oskrbovati, pa bo to več zaleglo, nego sto predavanj med štirimi stenami, katerim besedam pa manjka podlage — dejanj.

Pohorski sadjerejec.

Politični pregled.

(Na Dunaju) se maje stolec ministrskega predsednika dr. pl. Körberja. Upamo, da se kmalu iznebimo tega Nemcem prodanega ministristva.

(V Budapešti) je zasedel ministrski predsedniški stol znani Khuen Hedervary. Ljudje, katere bi drugod zaprli v temnico, postajajo v Avstriji predsedniki ministrstev.

(Na Hrvatskem) so zdaj brez bana. Govori se o treh možeh, ki bi utegnili biti nasledniki v banstvu in sicer Erdőly Pejačević in Krajčević. Vsi so nasprotniki Hrvatov, samo o tem še na odločilnih mestih niso na jasnem, kateri bode bolj zvesto stopical za prešnjim lopovskim banom Khuenom.

(V Srbiji) se razmere jasnejše. Novi kralj je nastopil vlado. Ljudstvo mu zaupa in želeli je, da se bode začela za Srbijo pod njegovo vlado srečnejša doba.

Zahvala.

Povodom mojega odlikovanja po Nj. Veličanstvu mi od bližnjih in daljnih krajev toliko častik dobaja, da se ne morem za vse sedaj zahvaljevati; torej začasno to tem potom storim.

Na Laškem, dne 2. julija 1903.

(286) 1

ŽUŽA.

Posestvo naprodaj

10 minut izven mesta Celja, katero obstoji iz:

a) stavišč, hiše in gospodarskih poslopij, obsegajočih	8 a 35 m ²
b) njiv	2 ha 23 „ 76 „
c) travnikov	26 „ 4 „
d) vinogradov	15 „ 65 „
e) pašnikov	29 „ 28 „
f) gozdov	1 „ 99 „ 1 „

skupaj 5 ha 2 a 9 m²

s čistim iznosom po 124 K 34 v. Blizu tretjina kupnine sme ostati na posestvu vknjižena.

Natančneje pri Janezu Bovhi, sollicitatorju v pisarni g. dr. Ivana Dečkota, odvetnika v Celju.

(285) 1

Deček 14 in pol leta star, zdrav in močan, kateri je obiskoval 5 razredno šolo v Brežicah z dobrim uspehom, želi vstopiti v večjo trgovino z mešanim blagom kot

učenec.

Ponudbe sprejme IG. POLANJŠEK v Brežicah.

(280) 1

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani se pri odhodu iz Celja zahvaljujem vsem svojim častitim odjemalcem, kateri so mojo obrt zvesto podpirali in priporočam svojega brata

Josipa Volavška

kateri je v Gosposki ulici ravno isto obrt začel in bode ravno tako točno in dobro postregel.

Z velespoštovanjem

(284) 1

Ivan Volavšek

krojač v Poljčanah.



Najboljše vrste gumi za cepljenje vinskih trt

se dobi v trgovini Dragotin Hribarja v Celju.



Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško

namaja slastna občinstva in je tudi št. 1. m. svetila v svojih pivovarnah v Celju in Rotovžni ulici.

prodajo piva v steklenicah

na drobno. Prodajna je celotna št. 1. m. svetila do št. 1. m. svetila. Med tem časom se lahko stisnemo ob enem na naročila, vprašanja in pripombe glede celotne prodaje.

(279) 3-2

Naprodaj je

zemljišče, obstoječe iz travnika in njive v obsegu dveh oralov. Proda se tudi razkosano za stavbinske potrebe. — Več se izve pri gospej **Antoniji Altriebler** v Gaberju.

(279) 3-2

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljub v vsaki prodajalni in pekarni. Ti biškoti so najboljši. Naredila sprejema družin zalogar.

S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Implacirajo se postransko opravilo
Izred posebnega truda in izredne stane najdejo splošno osebo vsakega stana in povsem s prevzetjem vsakega avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema, razvrščanja pravi posla, stališ, pravi škodi pri prevzemanju, pravi tvari po vsem in življenju. — Posrednik pod „1798“, Gradec, goste restavracije.

NAZNANILO!

Podpisana s tem slovesno p. n. občinstvu in gospodom popotnikom najljubše naznani, da je s 1. junijem t. l. prevzela znani

hotel „k jagnjetu“

v ZAGREBU, na vogalu Nikoličeve in Gajevе ulice, ki je popolnoma prenovljen ter ima sobe z najprimernejšim komfortom.

Za dovedanje naklonenosti in obisk v hotelu Liebald se zelo zahtevljem in obtem občinstvu, v sedanjem hotelu z izvrstno kuhinjo, najboljšim vinom ter bučevitkim pivom po zmeri ceni in najučinkovitejši postrežbi osemnim gostom ustrezati.

Z veljupostopnim odziva

Doljan

prej hotel „Liebald“.

(264) 10-3

(269) **Cena vžigalic:** 13-2

1. orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48—
franko Ljubljana, 2%, popusta.

iv. Pordan, Ljubljana.



iv. Pordan, Ljubljana.

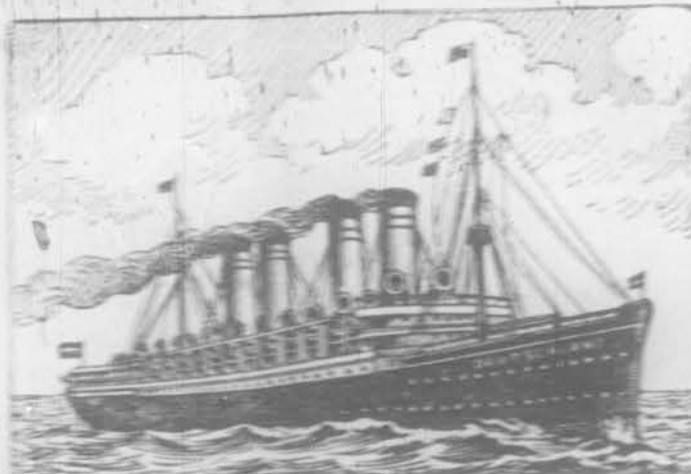
1. orig. zaboj s 500 zavitki (Flaming) K 52—
franko Ljubljana, 2%, popusta.

Trgovina mešanega blaga

v večjem kraju na
dela se pod ugod-
nimi pogoji proda
ali pa v našem da.
Posrednik na upravl-
ništvo blaga „Domov-
ine“ pod naslovom
„HERMES“.

Naprodaj je

lepa hiša na Spodnjem Stajarskem, ob glavni cesti, blizu župne cerkve
s trgovino mešanega blaga
in vsi trgovski opravila po jako
ugodnih pogojih za 1200 gl. Na-
stoj pove upravnike „Domovine“.



Največje, najhitrejšje ter najvarnejše vrste

Velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 31.

Vse stroje za poljedelstvo in vinorejo.



Brizgalnice za sadno drevje,

s mešalom za mešanje iz bakra in vagon, tako
da se mešalnik na dve strani brizga,
brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje s za-
tanko namerjeno petrolemešalnice,
svetilnice na acetalen, da se ulove leteti brodi,



stikalnice za vino in sveže s diferencialnim priključkom,

stroje za drobljenje stiskanice,

čisto nove mlince za grof s.

novi priprave proti parospori in za žvepljenje,

sesalke za vino, cevi za vino, karkani za druge stroje.

abrazivne (trier), mlakalnice, vitale (pepel) itd. razpoložljiva kot specializirane

po najnižjih tovarniških cenah.

IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

* Ceniki zastoj in franka.

(19) 15-14

* Doplačila se v vsaki jezik.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporočila svojo veliko zalogo

najboljše železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, žele-
ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
ske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, vrabljice in
strojev; vsakovrstnih ponov, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata pohištvo, žrebijev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehnične, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene peči, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko žele-
zne trgovine spadajoče predmete.

Tomaševa cilindri, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.

Postrežba točna

Cene nizke.

„Svoji k svojim!“

= Delavnica za vsa cerkvena dela =

* KONRAD SKAZA *

St. Ulrich, Gröden, Tirol.

se priporoča za izdelovanje

svetnikov, altarjev in vseh v to stroko spadajočih del.

Za vsa naročila originalne fotografije in del. Spričevala na zahtevanje. (35) 12-7

Za vsako slovensko naročilo od 100 K umetno rezljano razpelo zastoj.

Slovite žveplene toplice na Hrvatskem

železnična pošta in **Varaždinske toplice** brojeva postaja ob Zagorski železnici (Zagreb-Čakovec)

Analiza po dvor. svetniku profesorju dr. Ludvigu I. 1894. 58 stopinj Celzija vroč vrelec, neprekošen po svojem učinku pri mišičnem in sklepnem revmatizmu, trganju, vnetjih in kostolomih, putiki, neuralgiji, ischiji itd., ženskih boleznih, kožnih in skrivnih boleznih, kronični ledvični bolezni, mehurnemu katarju, kovinski dykrasiji, kakor zastrupljenju s svinčom in živim srebrom itd. itd., pri boleznih v požiralniku, prsih, jetrih, pri žilodčnih bolečinah, hāmorrhoidih itd. itd.

*** Električna. *** Masaža. ***

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovodom, pripravi za zdravljenje z mrzlo vodo s tušom in po Kneippovem načinu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Velik, krasen park, obsežni nasadi, lepi izleti. Stalna topla godba, obstoječa iz članov zagrebskih kraljeve opere. Plesne zabave, koncerti.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje gostov vsak dan omnibus. Na razpolago so tudi posebni vozovi in se v ljudno prosijo, da se dotične naroči naprej pri upravi toplic.

Zdravniške podatke daje toplaški zdravnik dr. A. Longhino.

Prospekte in brošure razpošilja gratis in franco (179) 12-10 uprava toplic.

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.



Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehajo na želodcu in težki prebavi

daje gotovo pomoč in pov. ača izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh želodčnih boleznih, kakor: slaba prebava, pomanjkanje teka, želodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica, omotica, glavobol, krči itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim boleznim, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi.

Germanova življenska esenca odganja zastale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da povrača izgubljeni tek in voljo do jedi, donša mnogo k okrepitju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlinskih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zaloga, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K GERMANA lekarna „pri črnem orlu“ v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime trdke Ljekarna k „črnemu orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljša ali pa ravno tako dobra, je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 3

Stanje hranilnih vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 500 000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 %, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 % izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.



pomaga izborni kot nedosežen uničevalec mrčesa. Kupi samo v steklenicah.

Celje: Traun in Stiger, Franc Pečnik, Alojzij Walland, Viktor Wegg, Milan Hodevar, Jos. Polanetz, Josip Matič, Fran Zangger, Anton Kolenc, Oto Schvartz, Fr. Jakobowitsch	Celje: Ivan Ravnikar, M. Rauscher lekarna, Josip Strim, Anton Topoljak, W. Wentschko, Anton Fejzen, Dobrina: Jos. Sikozek, Braslovce: Ant. Plaskan, Josip Pauer, Gomilsko: I. Idvoršek, Fran Cukala	Brastnik: Alojzija Bauerheim, Konsumno društvo, Josip Wouk, Ljubno: Fr. A. Petek, Janz Filipič, Anton Verbič, S. F. Schalk, Ludovik Smole, Trg Lemberg: Franc Zupandić, Konjice: Fr. Kupnik	Laško: Andrej Elshacher, Karl Hermann, Planina: Lad. Schacher, F. Wamb rechenhammer, Gornji grad: Jakob Bolid, Poljane: Franc Scharb, Ferd. Ivanus, A. P. Krausdorfer, Anton Schwab, Karol Sima, Morije: Leopold Vuklić	Pristava: Marija Sappanz, Ant. Seppanz, Fran Mathias, Franc Varlec, Janz Pinterič, Uršič & Lipaj, Zalec: Albert Gelas, Jakob & Marija Janič, St. Jurij: Fran Karlin, Velenje: Karl Tauscher, Josef Wurtl	Trbovlje: Konsumno društvo, Anton Krammer, Jos. Mahkovec, Janz Müller san, Jos. Sporn, Franc Deizman, Ivan Rusan, Anton Jaklin, Vojnik: Fr. Zottl
---	---	---	---	--	---



SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

Josip Hočevnar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga. Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno



Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatino in optičnimi predmeti
v Celju v Narodnem domu.



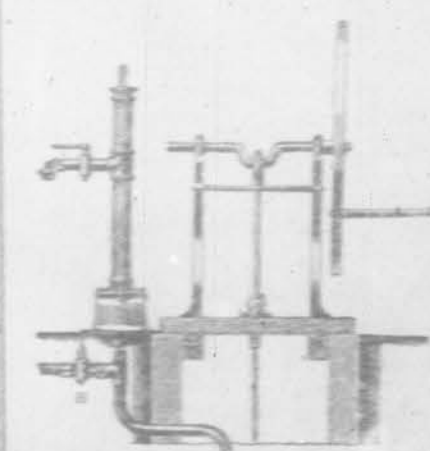
Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetilje, amuleti itd. Žlice, noži, vilice, tabatiere, nastavki za slike, sadje, cvetlice itd. v pristnem in novem srebru. — Zaloga optičnih predmetov. — Velika izber stenskih ur, budik itd. najnovejših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar
CELJE, Poljske ulice šte. 14



izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor železne ograje, vrata, — — — — — štedilnike, vodovode, — — — — — vodnjake i. t. d. Vedno v zalogi strelne priprave zoper točo.

Vse po najnižjih cenah!

Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.
Tovarna za sodovico
v sifonih kakor tudi
z limonado in malinovcem.
Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina
tu- in inozemskega manufakturnega blaga
na debelo in na drobno

KAROL VANIČ

Narodni dom v Celju pri dobrem pastirju
Cesarja Jožeta trg Graška cesta.
Postrežba točna! Cene nizke!

FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER
Nove ulice št. 11 * CELJE * Nove ulice št. 11.
Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.
Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Martin Kolšek

čevlarski mojster v Celju
se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršujejo točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

IVAN LIKAR
glavni zastopnik banke („Slavije“) v Celju
ima svojo pisarno
v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 5.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in stekle zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vnetje.

JOSIP KREGAR

stavnbi in galanterijski klepar v Celju
izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.
Cene jako nizke! Postrežba točna!

Otročje vozičke

za ležati in sedeti
korbe za potovanje, kovčge, različne taške in korbce za trg, držala za časopise, korbce za papir, cvetje, kruh, ročno delo, kakor razno drugo ple-tarsko blago.

Dalje različno izpeljane stalke in stole za otroke. Vse po najnižjih cenah pri

Petru Kostiču, Celje

Glavni trg šte. 2.
Postrežba hitra in točna!

Edina narodna steklarska trgovina Fran. Strupi

CELJE * Graška cesta št. 4 * CELJE
podružnica v Laškem trgu.
Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.



Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Anton Kolenc

trgovec s specerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno šuplo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.

Velika zaloga narejenih oblek od priprostitih do najfinjših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mirza jedila vedno na razpolago.

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarških izdelkov.

Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljano gostilno.

Mirza in topla kuhinja

vedno na razpolago!

Anton Topolak

trgovec s specerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadaje priporoča iz svoje zaloge sloviti konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovejših vzorcih ter se najvidneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v „Narodnem domu“ v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro marcno pivo, pristna vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.